

PRELIMINÄR ÅRSRAPPORT

BEVÅKADE STRÄNDER 2022

Svenska
Livräddningssällskapet

INNEHÅLL

FÖRORD	4
INLEDNING	6
BEVAKADE STRÄNDER	8
GÖTEBORG.....	10
HALMSTAD.....	11
ÄNGELHOLM.....	12
HELSINGBORG.....	13
MALMÖ.....	14
VELLINGE.....	15
GOTLAND.....	16
STOCKHOLM.....	17
SAMMANFATTNING	18

FÖRORD

Svenska livräddningssällskapet, SLS, är en ideell frivilligorganisation vars vision är ” Noll drunkningar”. För att uppnå denna vision arbetar vi inom Svenska Livräddningssällskapet med flera frågor varav en viktig är att öka antalet stränder med bevakning av livräddare.

2022 kan vi till vår glädje konstatera att 27 stränder och badplatser haft livräddarbevakning, en ökning med 7 stränder från föregående år. Vi har långt kvar till att alla större eller välbesökta stränder är bevakade.

En livräddares uppgift är att arbeta förebyggande, vid behov hjälpa till och om olyckan är framme, agera och rädda. En förutsättning för detta arbete är att samhället på alla nivåer prioriterar och stöttar livräddarbevakning av våra stränder och badplatser.

För att öka antalet bevakade stränder, arbetar vi inom Svenska Livräddningssällskapet med att påverka myndigheter på lokal, regional och nationell nivå för att bevakning av badplatser skall vara en naturlig del av samhällets skyddsnät. Vi utbildar även livräddare till såväl strandbevakning som till bevakning av våra bad och simhallar. Genom samarbete med våra internationella systerorganisationer, genom bevakning av vetenskapliga publikationer och genom att utveckla vår pedagogik håller vi våra utbildningar på högsta nivå.

För varje person som avlider genom drunkning, finns ett okänt antal drunkningstillbud som i vissa fall leder till skador eller livslång påverkan. Varje drunkning som förebyggs och inte leder till dödsfall innebär att en tragedi undviks. Såväl drunkningar som drunkningstillbud skapar kostnader för samhället och ett ökat förebyggande arbete vid våra stränder och i simhallar kommer att ge en samhällsekonomisk vinst.

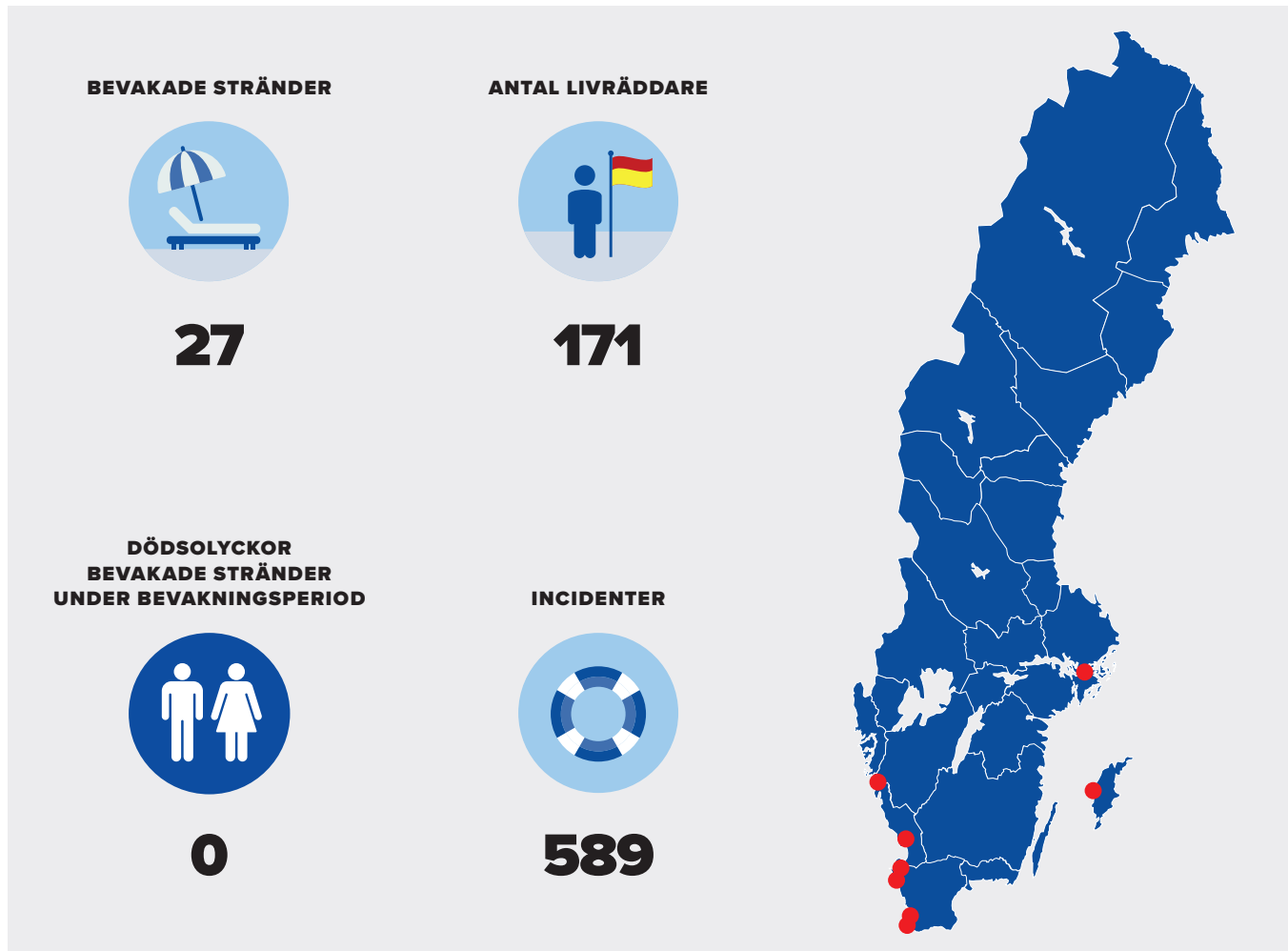
Ett ökat engagemang från samhället på lokal, regional och nationell nivå är av största vikt för att Sverige som nation skall närma sig visionen ” Noll drunkningar”.

Låt oss arbeta tillsammans för att ingen skall behöva drunkna i Sverige.

Anders Jacobsson

Ordförande, Svenska Livräddningssällskapet

Preliminär sammanställning bevakade stränder 2022

Ytterligare information

Louise Brädde, Områdesansvarig Svenska Livräddningssällskapet, 08-120 102 42 louise.bradde@sls.a.se

INLEDNING

ANTAL BEVAKADE
STRÄNDER 2022

27

Svenska Livräddningssällskapet är en frivilligorganisation som sedan 1898 arbetar med att informera och utbilda om säkerhet i och omkring vatten. Under dessa år har vi förespråkade att simkunnighet, livräddning och säkerhet skall vara naturliga delar av våra liv. Vi vill att alla ska känna trygghet i våra bad och simhallar, och fullt ut kunna njuta av vad Sveriges natur, med sjöar, vattendrag och hav, har att erbjuda. Vi vill uppnå vår vision "Noll drunkningar!"

Som en del av vårt arbete sammanställer vi årligen statistik över hur många som omkommer genom drunkningsolyckor. Följ vår drunkningsstatistik på vår hemsida eller genom länken <https://svenskalivraddningssallsskapet.se/sakerhet/drunkningsstatistik>

Ett rikt friluftsliv är viktigt för hela Sveriges befolkning. Friluftslivet har en positiv inverkan på folkhälsan, det ger en god naturförståelse och bidrar även till Sveriges utveckling. Intresset för friluftsliv har ökat de senaste åren och det har även skapats nya aktivitetsformer som nyttjar friluftsområdena, som till exempel paddling av stand Up Paddelboard, vinterbadare och swimrun (spring – simma – spring). Fler människor har genom det ökade intresset kommit i kontakt med vatten genom friluftslivet.

Vatten är fantastiskt! Det skapar inte bara förutsättningar för liv och mänsklig kulturell utveckling, det är också en källa till härliga aktiviteter, glädje, njutning, inspiration och inte minst lugn och ro. Miljöer som ger sådana rikedomar bör vi vara rädda om och uppmuntra fler att ta del av. Vi är lyckligt lottade i Sverige som har så mycket fin natur med vatten runt omkring oss. Samtidigt är vatten skoningslöst. Många människor skadas och omkommer genom drunkning varje år och varje enskilt fall är en stor tragedi för individen, närstående och samhället om helhet. Genom enträget arbete, ökad kunskap och säkrare miljöer kan drunkningstalet sänkas. Vi vill främja drunkningspreventionen.

Vid en kartläggning av vad som utträttats inom området hos Sveriges kommuner och regioner för vattensäkerhet så finner vi tyvärr ingen nyare undersökning än den som MSB gjorde 2010 Drunkningsförebyggande arbete – kommunenkät, MSB237) då det visade det sig att mindre än hälften av landets kommuner arbetade med dokumenterade åtgärder för ökad säkerhet i och vid vatten.

I Sverige har vi cirka 2 700 friluftsbad, år 2022 var det endast 27 av dessa bemanade med någon form av utbildad personal genom Svenska Livräddningssällskapet med uppgift att tillgodose säkerheten i, på och vid vattnet.

DRUNKNINGS- DEFINITION:

”Drunkning är en process som resulterar i livshotande syrebrist efter immersion/ submersion i vätska. Personen kan som resultat av detta avlida eller överleva med eller utan skador.”

Livräddarens arbete är omfattande och mångsidigt och en stor del av arbetet består av insatser för att förhindra allvarliga olyckor. Livräddarna ger dagligen första hjälpen vid såväl mindre skador som mer allvarliga sjukdomsfall och olyckor som inträffar på stranden. Regelbundet krävs även omedelbar vattenlivräddning av personer som är på väg att drunkna.

Varje år drunknar 440 personer i Sverige varav hälften överlever med eller utan skador. Av de 220 som omkommer är cirka 50 procent till följd av olyckshändelse och resterande är suicidala. Sommaren 2022 (maj-augusti) omkom det 48 personer genom drunkningsolyckor. Av dessa är 22 badrelaterade. 4 av dessa personer hade inte ens fyllt 18 år. Drunkning är tredje vanligaste dödsorsaken hos barn.

Olika friluftsbad har olika exponering vilket innebär att det är olika antal badgäster, riskerna är olika liksom händelserna och utfallet.

Ju tidigare personen kan hittas desto tidigare kan behandling med Hjärt-lungräddning påbörjas efter ett drunkningstillbud. Redan efter 10 minuter under ytan är chansen att överleva utan hjärnskador liten. Vid denna tidpunkt har räddningstjänst och ambulans vanligtvis inte hunnit komma fram, därför behövs livräddare som på plats, de första minuterna kan göra både en livräddande insats i vattnet samt behandla drabbade på land. Ju tidigare räddning och start av HLR kan ske desto bättre är överlevnanden.

KEDJAN SOM RÄDDAR LIV VID DRUNKNING

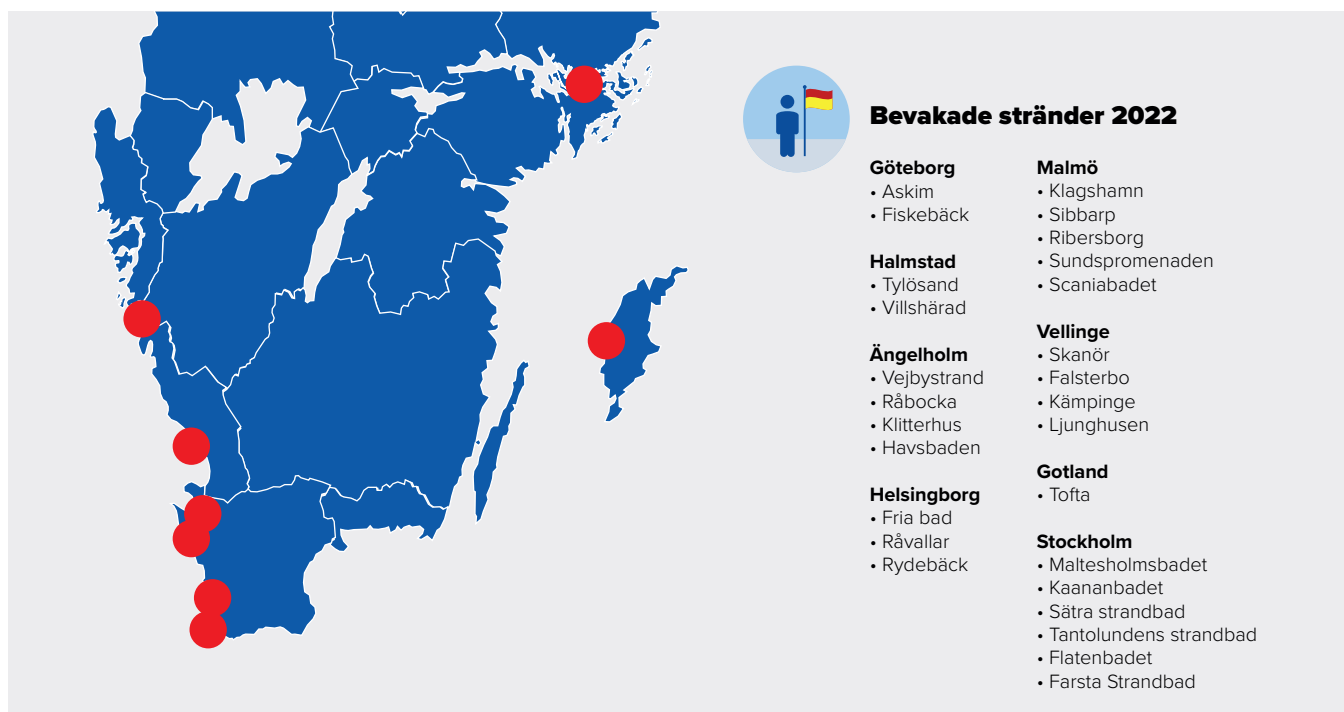
© Lärdal A/S, Svenska HLR-rödet, Svenska Livräddningssällskapet 2021

Kedjan som räddar liv vid drunkning består av fem åtgärder som kan användas för att förebygga och minska dödlighet vid drunkningsolyckor.

BEVAKADE STRÄNDER

Svenska Livräddningssällskapet arbetar för att fler städer ska bemannas med utbildad personal genom att utbilda fler livräddare och stötta kommuner eller ideella organisationer som vill starta upp strandbevakning. Under sommaren 2022 var 27 stränder bemannade i Göteborg, Halmstad, Ängelholm, Helsingborg, Malmö, Vellinge, Gotland samt i Stockholm. Detta är en ökning med 6 stränder enligt året innan.

Strandbevakning bedrivs både av ideella krafter medan det på andra platser drivs av kommuner eller stiftelser. Gemensamt för stränderna är att alla det finns utbildad personal som har genomgått utbildningar hos Svenska Livräddningssällskapet. Denna personal vet hur de ska ingripa vid drunkningstillbud eller andra incidenter i, på och vid vatten.

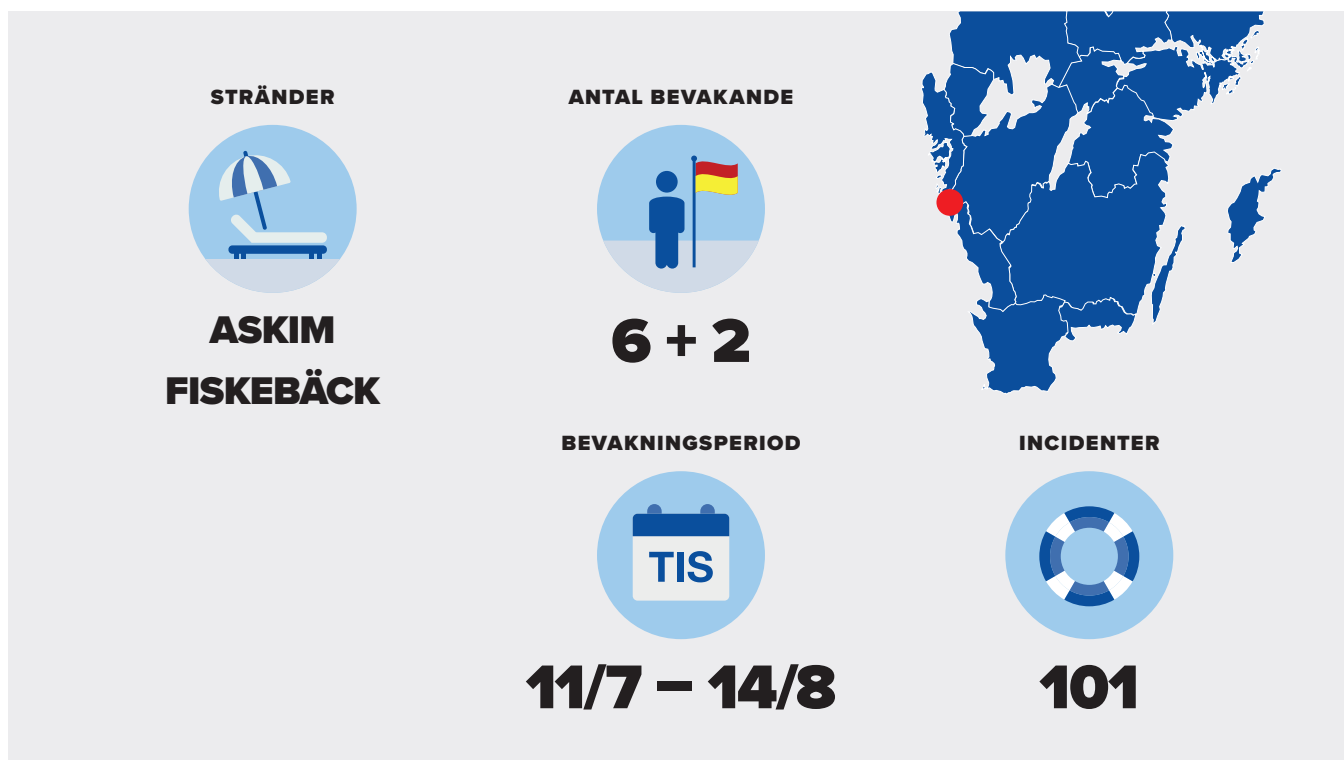
”FLAGGORNA
INFORMERAR OM
ATT DET FINNS
LIVRÄDDARE PÅ
PLATS OCH OM DET
FINNS NÅGON RISK
MED ATT BADA”

Hur syns det att en strand är bevakad?

En bevakad strand är markerad med flaggor, det finns också oftast ett eller flera bevakningstorn. Flaggorna informerar om att det finns livräddare på plats och om det finns någon risk med att bada på grund av till exempel strömmar i vattnet. På vissa av våra stränder markeras säker badplats med hjälp av flaggor, det vill säga badgästerna är bevakade om de simmar eller badar mellan dessa flaggor. Livräddarna är klädda i rött och gult.

En stor del av livräddarens vardag är att arbeta förebyggande, till exempel genom att varna för strömmar, visa badgästerna hur de känner igen strömmar eller att plocka bort vassa föremål som kan utgöra en skaderisk. Livräddaren ger också information till allmänheten, ser till att det finns livräddningsutrustning och plåstrar om småskador, etcetera. Om olyckan skulle vara framme finns livräddaren där för att göra sitt bästa för att rädda liv, både i vatten och på land.

GÖTEBORG

Bevakade strand/stränder: Askim och Fiskebäck

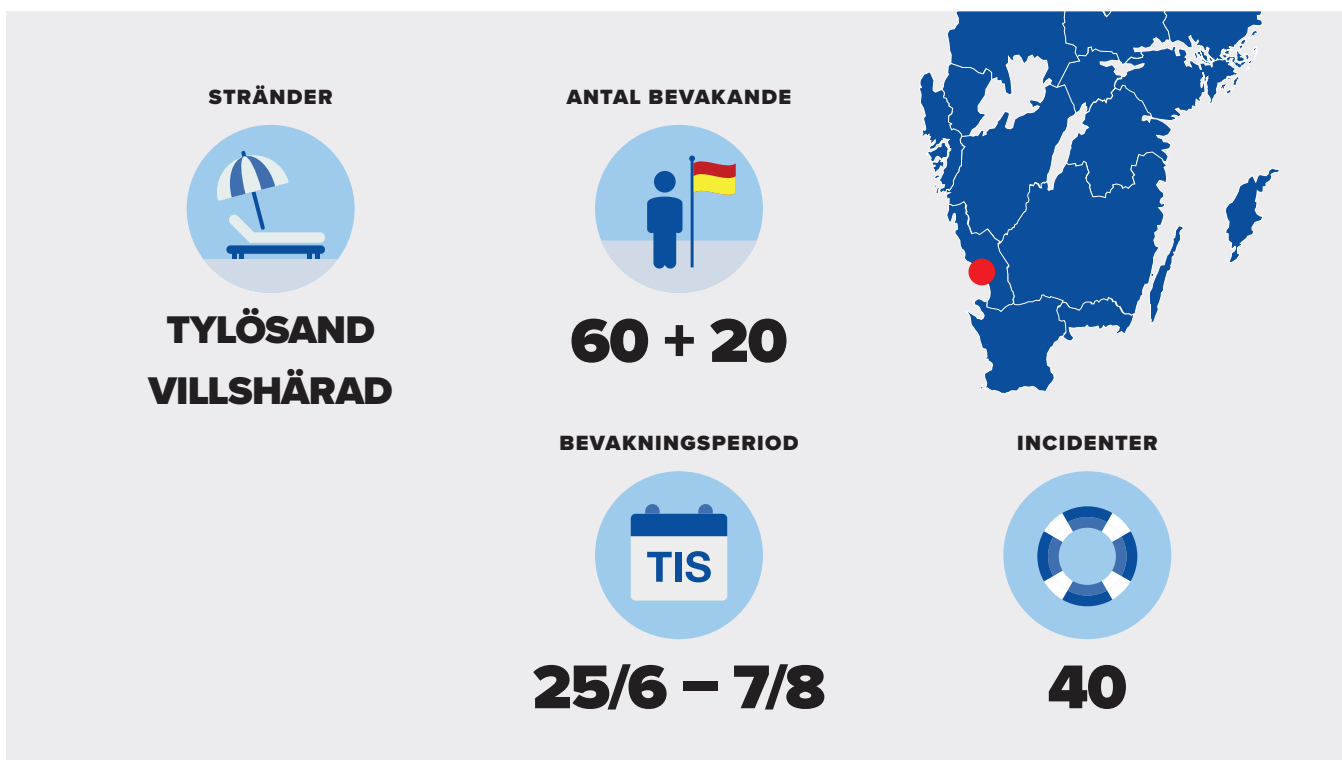
Bevakningsperiod: 11 juli – 14 augusti.

Antal livräddare: 6 Livräddare och 2 poollivräddare och en teamledare.

Incidenter: Totalt inträffade 101 incidenter. Antalet förebyggande åtgärder var 3 266 (för 2021 var siffran 2 170). Incidenterna var av olika slag, bland annat hade vi 44 småsår, 2 fallolyckor, 9 saknade personer, livräddat en person ur vattnet, sjukdomsfall, etc.

Övrigt: Poollivräddarna hade halva dagen med bevakning och halva dagen simskola. Haft otjänligt vatten i cirka en vecka. Livräddarna har haft bra övningar tillsammans med Sjöräddningssällskapet. Två livräddarläger har bedrivits tillsammans med SLS Göteborg, totalt har 25 ungdomar varit med vid dessa läger.

HALMSTAD

Bevakade strand/stränder: Tylösand och Villshärad

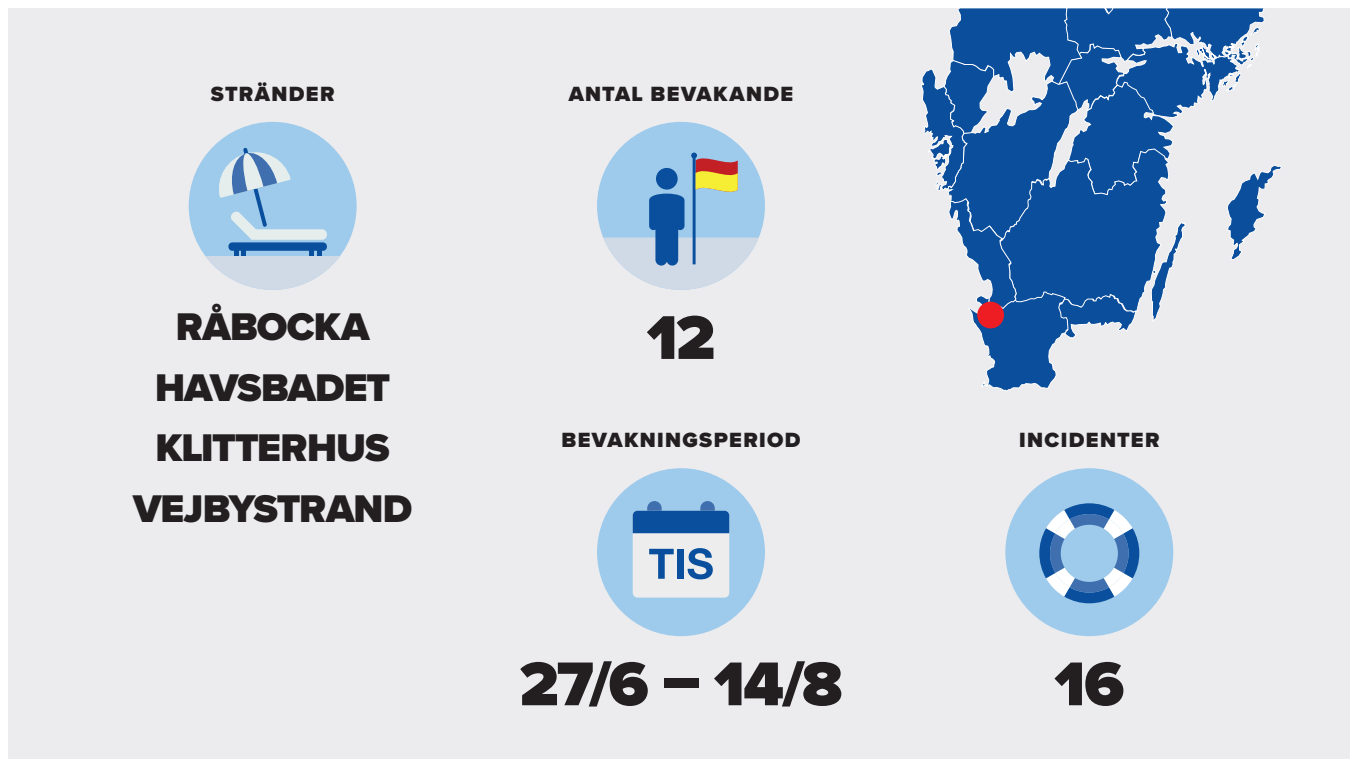
Bevakningsperiod: 25 juni – 7 augusti.

Antal livräddare: 60 livräddare på stationen samt 20 daglivräddare. Samtliga ideella.

Incidenter: Incidenter 40 individuella. Förebyggande åtgärder var cirka 3 500. Dessa åtgärder består av olika saker, så som prata med badgästerna, förbindelseprov, informera om strömmar, samt väder och vindförhållande. Livräddarna har hämtat fyra personer ute i vattnet

Övrigt: Drönare har funnits med under hela bevakningssäsongen. Livräddardagen avlöpte bra under juli månad. Under söndagarna var cirka 60-70 barn med i vår Nippersverksamhet under söndagarna. Livräddarna Tylösand arrangerade en havstävling i livräddning i mitten av augusti.

ÄNGELHOLM

Bevakade strand/stränder: Råbocka, Havsbadet, Klitterhus, Vejbystrand.

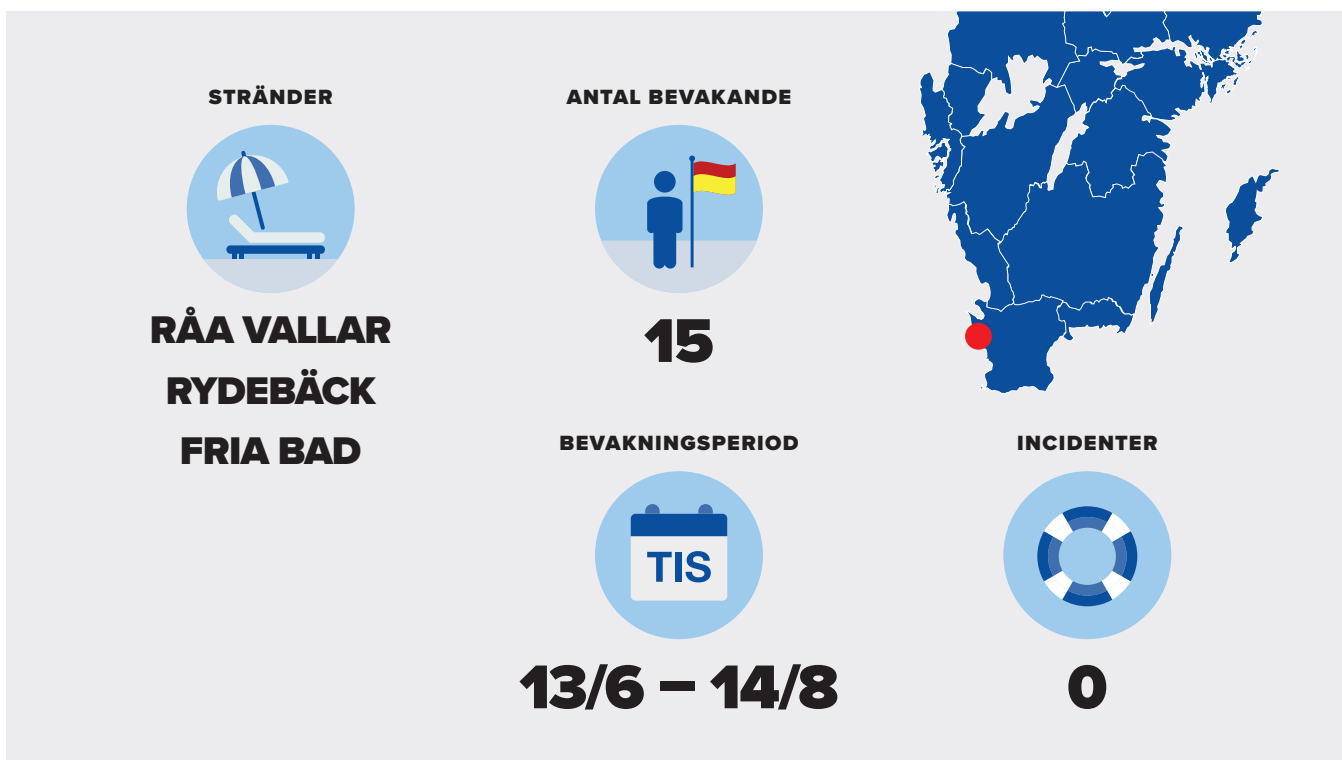
Bevakningsperiod: 27 juni – 14 augusti

Antal livräddare: 12 totalt men i tjänst 8 havslivräddare per dag.

Insatser: 16 som är skrivna i insatsrapporterna.

Övrigt: I stort sett har det dagligen varit små insatser, som till exempel bränt sig av maneter, avbryta hopp och dykningar ifrån bryggan vid Klitterhus med mera. Livräddarna har haft ett bra samarbete med räddningstjänsten och har övat i samverkansövningar tillsammans varje måndag.

HELSINGBORG

Bevakade strand/stränder: Råa vallar, Rydebäck och Fria bad.

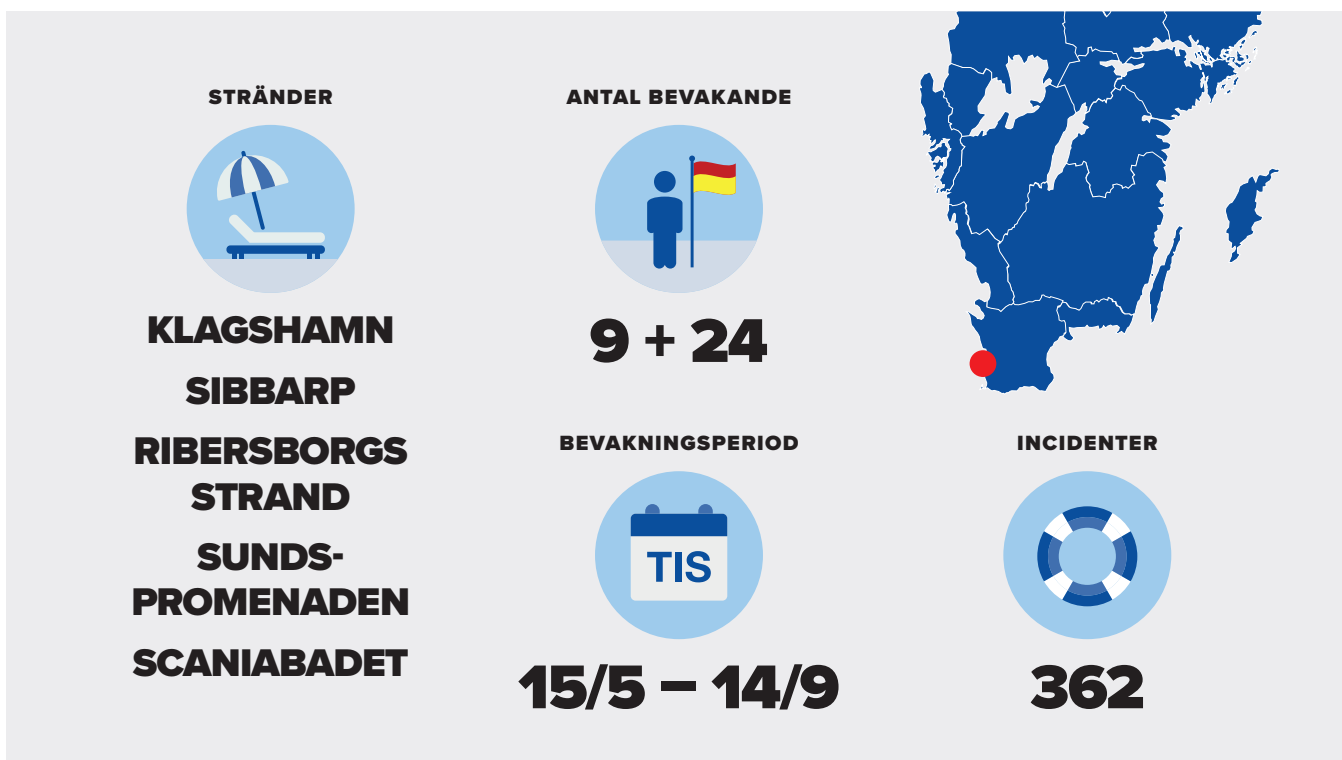
Bevakningsperiod: 13 juni – 14 augusti.

Antal livräddare: 15 livräddare.

Incidenter: Inte haft något drunkningstillbud. Däremot många rapporter om försvunna barn, som dock hittats innan det blivit till ett drunkningslarm. Livräddarna har tagit hand om många mindre blessyrer som hör till, sårskador, skavsår etc.

Övrigt: Livräddarna har samövat med Räddningstjänsten ungefär en gång i veckan. På Rydebäcks strand har man också kunnat låna en badvagn för rörelsehindrade, för att lättare kunna ta sig ett bad i havet.

MALMÖ

Bevakade strand/stränder: Klagshamn, Sibbarp, Ribersborgs strand, Sundspromenaden och Scaniabadet.

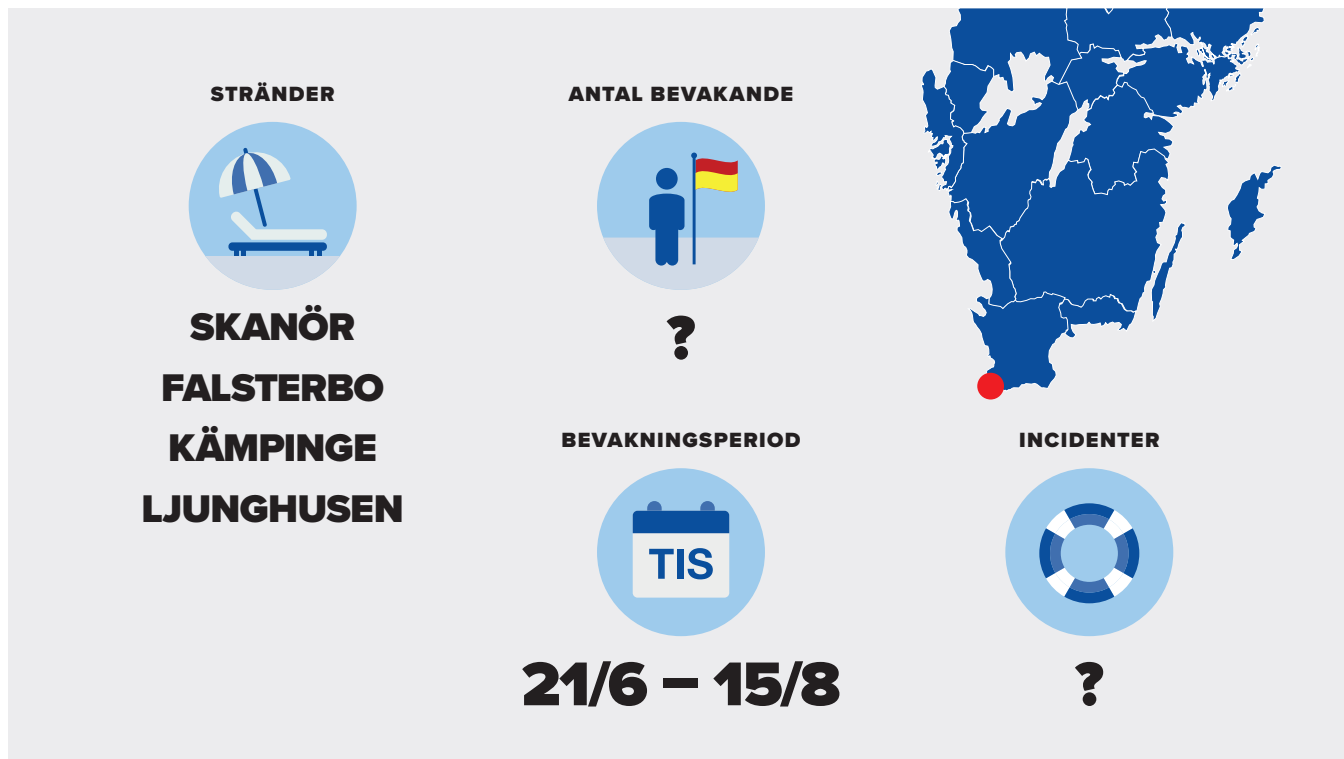
Bevakningsperiod: 15 maj – 15 september.

Antal livräddare: 9 livräddare och 24 badvärdar.

Incidenter: Majoriteten av tillbudena i vattnet var kopplade till den vattenhinderbanan vi hade vid Ribersborg. Denna stod för ca 17 stycken och de allra flesta var mindre allvarliga där individer insåg att deras simförmåga var för dålig för att ta sig ut till banan. Vi hjälpte dem med räddningsbräda tillbaka till bryggan. Livräddarna har fått tillkalla ambulans sju gånger i somras. Vid sex tillfällen har någon person varit saknad. Tyvärr har det funnits våld och hot situationer och vid åtta tillfällen har vi fått tillkalla polis.

Övrigt: I början samt slutet på säsongen har det funnits färre livräddare på plats. Livräddarna erbjuder då mer än bara livräddning, till exempel information om vilka regler eller rekommendationer som gäller för grillar eller hundar, livräddarna rengör trappor osv. Det har varit ett problem med vattenskotrar på de bevakade stränderna under sommaren i Malmö men det har funnits ett gott samarbete tillsammans med kustbevakningen om vattenskottrarna.

VELLINGE

Bevakade strand/stränder: Skanör, Falsterbo, Kämpinge och Ljunghusen.

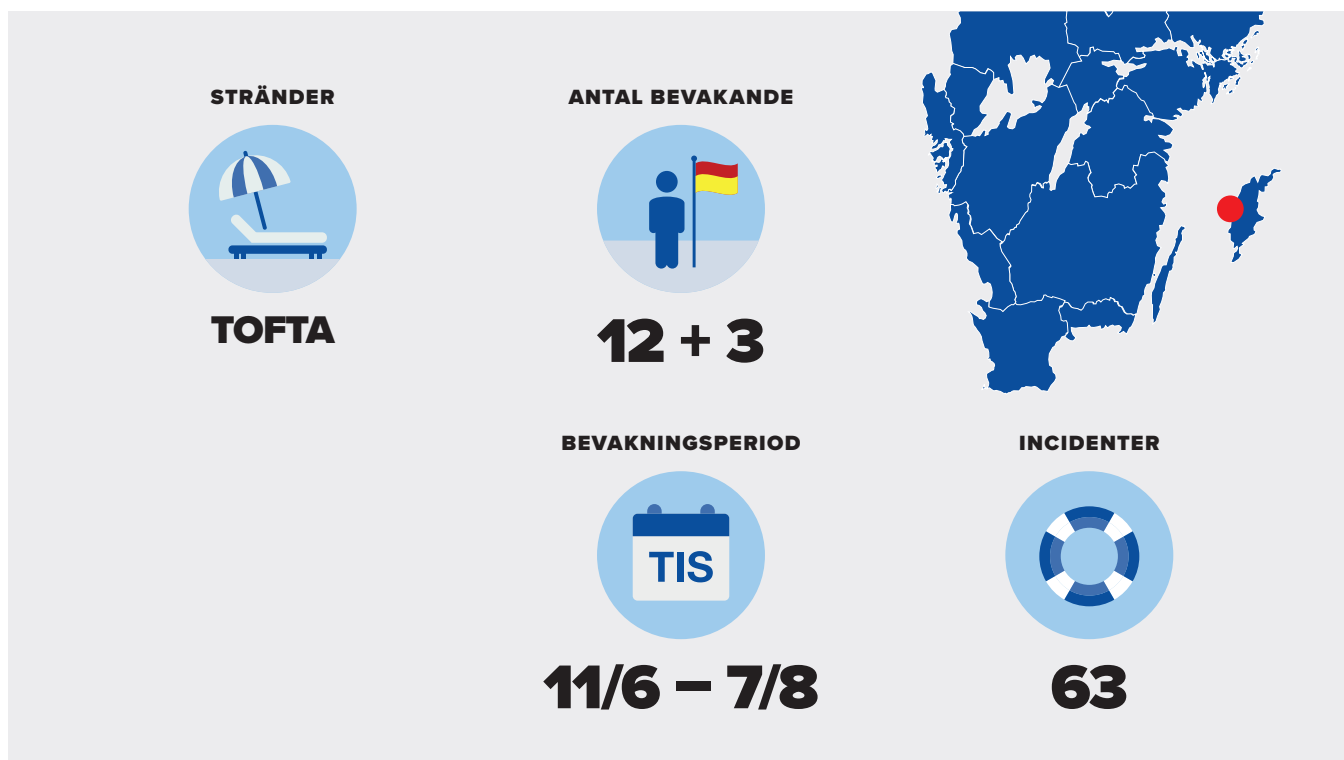
Bevakningsperiod: 21 juni – 15 augusti

Antal livräddare: Livräddare och strandvärdar.

Incidenter: Uppgifter saknas

Övrigt: Uppgifter saknas.

GOTLAND

Bevakade strand/stränder: Tofta

Bevakningsperiod: 11 juli – 7 augusti.

Antal livräddare: 12 livräddare + 3 daglivräddare.

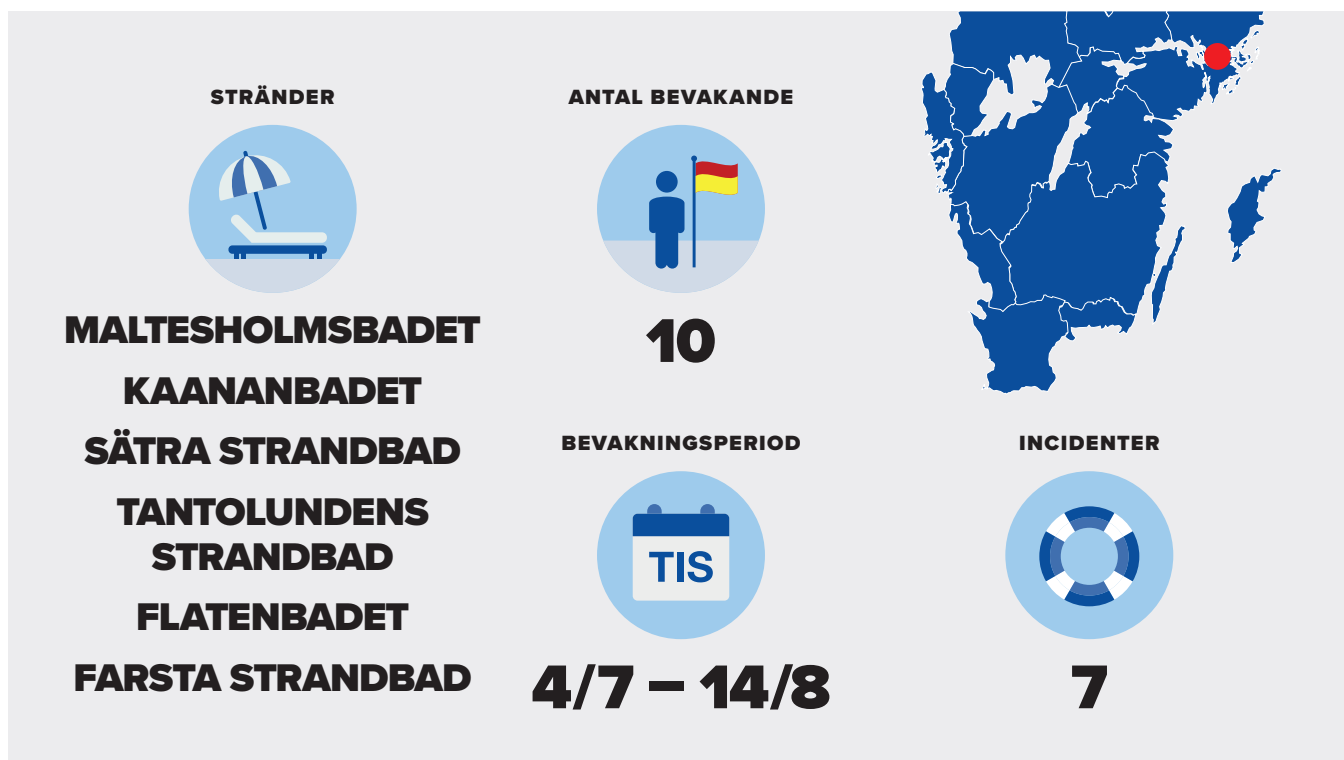
Incidenter: Livräddarna har i 53 rapporter dokumenterat att man vid 4 tillfällen i vattnet, 52 tillfällen på land och dagligen haft tillfällen då det muntligen gjort förebyggande insatser. Enligt loggboken har 85 845 badgäster besökt stranden under de veckor som livräddartornet varit öppet.

Vi kan summera en lugn sommar skademässigt på Tofta. Skadat knä som fick hjälp att komma av stranden, några stukningar och sårskador. Vid två tillfällen har de hjälpt/informerat badande som varit långt ut. Hjälp till med säkerheten vid en tävling i ett kalkbrott. Bärgat fyra fordon som kört fast i sanden. Man har även vid några tillfällen haft kontakt med Kustbevakningen gällande framförandet av vattenfarkoster.

Till detta skall läggas det försök vi ihop med SOS Alarm genomförde. Under perioden inkom 13 larm via 112. Livräddarna agerade på 6 och vid ytterligare någon så i samförstånd med SOS avstod vi från att åka. Genom detta kom vi i kontakt med alla blåljusenheter och larmcentraler. Detta projekt kommer utvärderas för sig under hösten.

Övrigt: Breddlager för Livräddning som sport under en vecka där de tränade och bevakade. Nippers (ungdomar) har varit i gång under lördagarna under sommaren. Nippers och breddlägret avslutade tillsammans. Vi har även bedrivit sommarsimskola i havet under julimånad med fyra simlärare och 120 barn. Vi har i sommar haft både tropiskt vatten samt fågelinfluensan på Gotland. Livräddarna har vid två tillfällen övat med Sjöfartsverkets räddningshelikopter.

STOCKHOLM

Bevakade stränder och bevakningsperiod: Maltesholmsbadet (v.27–28), Kaananbadet (v.27–28), Sättra strandbad (v. 29–30), Tantolundens strandbad (v. 29–30), Flatenbadet (v. 32–32) och Farsta Strandbad (v.31–32).

Antal livräddare: 5–10 strandvärdar per strand.

Incidenter: Strandvärdarna tog hand om ett större pådrag med vattenlivräddning, ett sjukdomsfall och ett antal mindre små sår. Strandvärdarna har övat mycket livräddningsgrunder under hela sommaren.

Övrigt: Strandvärdarna har haft Pop-up bevakning och roterat mellan sex olika stränder med två veckors mellanrum. De har jobbat uppsökande och förebyggande. Badgäster har fått testa på att rädda liv med livräddningsredskap från kanten och även i vattnet med livboj samt prova att falla i och simma med flytväst.

Vid dåligt väder befann sig strandvärdar i närheten där folk samlades (till exempel köpcentra, fritidsgårdar) och delgav information om badkoll och badvett. En kampanj pågick under hela sommaren tillsammans med Svenska Livräddningssällskapet.

SAMMAN- FATTNING

~ 100 000 sjöar

~ 3 000 km kuststräcka

~ 470 publika bassänger

~ 2 700 friluftsbad

Svenska Livräddningssällskapet anser att fler stränder behöver bemannas med utbildad och tränad personal vid våra stränder, sjöbad samt friluftsbad i Sverige. Den största delen av livräddarens arbetet består i att förebygga så det inte blir drunkningstillbud eller andra incidenter där folk kan skada sig, utöver detta är livräddarna en tillgång för de badade som ger service och kan göra badupplevelsen trevligare.

Olika friluftsbad har olika förutsättningar vilket innebär att det är olika antal badgäster, riskerna ser inte likadana ut samt olycksutfallet. Detta är andra året som en rapport som denna släpps. Det är första året som stränderna har erbjudits ett likställt incidentrapporteringsystem, men då det var nytt och alla inte hade samma tillgång till digitala verktyg såg rapporteringen inte likadan ut över hela landet. Så kan även detta vara en faktor till att det ser lite olika ut på olika ställen. Målet är att samtliga ska kunna använda ett gemensamt rapporteringsverktyg till nästa säsong.

Sverige består av mycket vatten och så fort värmen kommer så dras många av oss till vattnet. Det finns massor av spännande vattenaktiviteter att prova på och det är ett fantastiskt sätt att utforska naturen på tillsammans. Flertalet av drunkningarna som sker i Sverige under sommaren inträffar på en officiell badplats med kommunalt huvudmannaskap där livräddare saknas. För anhöriga och vänner till de som dör genom drunkning är sorgen obeskrivlig och för samhället kostar uttryckning och processer kring drunkningstillbudet stora summor pengar.

Det är vår övertygelse att de allra flesta drunkningsolyckorna går att förebygga med relativt enkla åtgärder, såväl på individnivå som på samhällsnivå. För individen handlar det mycket om att inte överskatta sin förmåga i, på och vid vatten, att årligen testa sin simkunnighet samt att inte underskatta drunkningsförloppet. På samhällsnivå kan det innebära att huvudmän för landets friluftsbad tar sitt ansvar och lever upp till legala krav att göra vattenmiljöer säkra för alla.

För att få allmänheten till ett tryggare friluftsliv som inkluderar bad är Svenska Livräddningssällskapet vision att förebygga på våra friluftsbad genom att hjälpa allmänheten med risker, bevakning, information samt delge kunskap om vattensäkerhet. För att kunna göra detta möjligt behöver vi fler bevakade stränder, sjöbad samt friluftsbad.

Svenska
Livräddningssällskapet